

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

ПРОЕКТ ЗА ПОВРЗУВАЊЕ НА ЛОКАЛНИ ПАТИШТА

**КОНТРОЛНА ЛИСТА НА ПЛАН ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И
СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ (ПУЖССА)**

„Изградба на пешачка патека на влез
во с. Еднокуќево,„
општина Босилово

Септември, 2025

КОМ ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Изработил:

Ване Димитриев

Раководител на одделение за комунални работи и локален економски развој

Општина Босилово

Прегледано од:

М-р Сашка Богданова Ајцева

Специјалист за животна средина и социјални спекти

Единица за имплементација на Проект за поврзување на локални патишта

Содржина

1. Вовед	5
2. Еколошка категорија	6
3. Проектна локација	6
4. Потенцијални влијанија врз животната средина и социјалните аспекти	13
5. Цел на Контролна листа на ПУЖССА	14
6. Примена на Контролната листа на ПУЖССА	15
7. Механизам на поплаки	16
8. Следење и известување	18
Контролна листа на ПУЖССА за работите на реконструкција	20
ПРИЛОГ 1: Формулар за поднесување коментари	53
ПРИЛОГ 2: Образец за поплаки за целиот период на спроведување на проектот	56
Прилог 3: Решение за одобрување на елаборат за заштита на животна средина	58

СЛИКИ

Слика 1 - Постоечка состојба – асфалтен коловоз на влез во с. Еднокуќево	7
Слика 2 – Постоечка состојба - спој со постоечка пешачка патека	8
Слика 3 – Постоечка состојба - спој со постоечки асфалтен пат	8
Слика 4 - Постоечка состојба – локација за детско игралиште	9

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1: Формулар за поднесување коментари	49
ПРИЛОГ 2: Образец за поплаки за целиот период на спроведување на проектот	50
Прилог 3 Решение за одобрување на елаборат за заштита на животната средина издадено од Општина Босилово	51

КРАТЕНКИ

ЕиС	Еколошки и Социјални
ОВЖС	Оцена на влијанието на животната средина
ЕиС	Еколошка и социјална рамка
РУЖССП	Рамка за управување со животна средина и социјални прашања
ПУЖССА	План за управување со животна средина и социјални аспекти
ЕСС	Еколошки и социјални стандарди
ЕУ	Европска Унија
ЗиБ	Здравје и безбедност
ППЛП	Проект за поврзување на локални патишта
МЗЗПР	Македонско Здружение за заштита при работа
MSDS	Податоци за безбедност на материјалот
МТ	Министерство за транспорт
БЗР	Безбедност и здравје при работа
ЕИП	Единица за управување со проект
ЛЗО	Лична заштитна опрема
РМ	Република Македонија
РСМ	Република Северна Македонија
СБ	Светска Банка

1. Вовед

Патната инфраструктура во Република Северна Македонија се состои од државни (регионални и магистрални) и локални патишта, од кои приближно 65% од вкупната должина на сите патишта отпаѓа на локални. Магистралните и регионалните патишта се под ингеренција на институциите и претпријатијата на државно ниво, додека за инфраструктурата на локални патишта надлежни се локалните власти.

Локалната патна мрежа е во лоша состојба, како резултат на незадоволителното одржување на патиштата заради недостигот на финансии, главно заради слабоста на инвестиции во секторот транспорт и дистрибуција и сл. Главна причина за лошата состојба на патиштата е тоа што секој регион (или општина) на Република Северна Македонија управува со различни финансиски капацитети, поради што одредени региони немаат доволно финансиски средства за надградба/рехабилитација на постојните патишта што водат до болници, училишта и пазари, така што ова прашање носи и социјални проблеми.

За целите на Реконструкцијата на постојната локална патна инфраструктура (урбаните/руралните улици, регионалните и локалните патишта), пешачките патеки, уличното осветлување, одводнувањето и градењето на капацитетите на општинскиот персонал, инвестиција од 70 милиони евра обезбедени од Светската банка ќе биде реализирана преку Министерството за транспорт и врски по пат на спроведување на Проектот за поврзување на локалните патишта (ППЛП).

Компонентата за градење на капацитетите ќе се фокусира на разбирање на постоечките капацитети и човечки ресурси во општините, фокусирајќи се на: (а) собирање податоци за инвентарот на патиштата, (б) употреба на едноставни RAMS за следење на условите на патиштата и програмата за одржување и рехабилитација на патиштата, (в) одговор на поплаките од граѓаните, (г) промоција на транспарентност во донесувањето на одлуки и (д) поефикасно спроведување на активностите за одржување на патиштата преку подобрени методи на склучување договори и меѓуопштинска соработка онаму каде што е соодветно.

Обуката претставува составен елемент на проектната цел за градење на капацитетите. Со заемот се финансираат програми за обука, вклучително и работилници за обука (зајакнување на капацитетите на општинскиот персонал и изведувачите за Стандардите за животна средина и социјални аспекти на СБ, прашањата поврзани со животната средина и социјалните аспекти, прашања поврзани со безбедноста во сообраќајот, прашања за откуп на земјиште, документите за целосна анализа и проценка (due diligence) на животната средина и социјалните аспекти, итн.). Компонентата за градење на капацитетите ќе обезбеди непречено спроведување на проектот и ќе ги зајакне човечките ресурси на локално и национално ниво за подобро планирање и спроведување на идните проекти, како и вклучување на прашањата поврзани со животната средина и социјалните аспекти во најрана фаза на проектот.

2. Еколошка категорија

За решавање на потенцијалните еколошки и социјални проблеми на Проектот, во октомври 2019 година била изготвена Рамка за управување со животната средина и социјалните прашања (РУЖССП) (како дел од ППЛП на МТВр), од страна на Експертот за животна средина и социјални аспекти (ЕЖССА), што е во согласност со барањата на Светската банка. РУЖССП претставува алатка за Оцена и управување со еколошките и социјалните стандарди, што овозможува спроведување на длабинска анализа на еколошките и социјалните проблеми.

ПРЕЛИМИНАРНИОТ СКРИНИНГ според класификацијата на ризик на Светска банка утврди две категории на ризик на под-проектите: значителен или умерен ризик, за кои треба да се подготват различни инструменти за должна анализа.

„Проектите со значителен ризик“ бараат ПУЖССА специфични за конкретната локација, кои треба да содржат информации специфични за локацијата, како и мерки на ублажување и план за следење.

„Проектите со умерен ризик“ бараат изготвување на Контролна листа на ПУЖССА, со кој се утврдуваат потенцијалните можности за подобрување на животната средина и се препорачуваат мерки на превенција, сведување на минимум и ублажување на недоволните еколошки и социјални влијанија.

Табела 1 Еколошки скрининг за под-проектите на ППЛП

Видови проектни активности	Потребни документи за оцена на животната средина	Применливо во однос на:
1	Планови за управување со животната средина и социјалните прашања (ПУЖССА) за секоја поединечна надградба (пот-проект)	Работи на надградба на локалните патишта (интервенции во трупот и структурата на патот, во дополние на замената на тротоарот, при што со работите на надградба ќе се интервенира заради зајакнување на трупот на патот и поставување нови тротоари).
2	Контролна листа на ПУЖССА	Реконструкција на постојните локални патишта/улицы (подобрување на состојбата на патот без менување на основните функционални карактеристики – менување на асфалтниот слој и негова замена со нов, крпење и други работи на средување на површината на патот, итн.)

3. Проектна локација

Проектната локација каде ќе се изведуваат активностите за изградба на пешачката патека се наоѓа односно протега во атарите на населените места Босилово и Еднокуќево - општина Босилово. Општина Босилово се наоѓа во југо-источниот дел на РС Македонија. Општина Босилово се граничи со општина Берово на север, општина Василево на запад, општина Струмица на југо-запад и општина Ново Село на исток. Вкупната површина на општина Босилово изнесува 161,99 km². Согласно последниот попис на населението од 2021 година, бројот на жители во општина Босилово изнесува 11.508.

1. Се предвидува должината на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево да изнесува околу 315 м. Патеката минува низ следните парцели со бр.

1528/1 во КО Еднокуќево и КП бр. 3467, 3486 во КО Босилово в.гр. и е дефинирана со следната структура на сообраќајниот профил:

- Ширина на патека 1,50 (2,00) м
- Попречен наклон 2,00%

На парцелата со КП бр. 293/1 во КО Еднокуќево, во склоп на патеката се предвидува

Изградба на детско игралиште со летниковец, со димензии во зависност од расположливиот простор.

2. Пешачката патека согласно Проектната задача е поделена на два дела. Првиот дел

од патеката се изведува на левата банкината покрај асфалтниот коловоз на влез во

с. Еднокуќево, на КП бр. 1528/1 во КО Еднокуќево. Вториот дел од патеката се

изведува после пешачкиот мост на р. Струмица, каде проектираната патека се

спојува со постоечка пешачка патека и постоечки асфалтен пат, на КП бр. 3467 и

3486 во КО Босилово в.гр. На парцелата со КП бр. 293/1 во КО Еднокуќево, пред

постоечкото фудбалско игралиште, согласно Проектната задача се предвидува

изведба на детско игралиште со летниковец.

3. Постапка за експропријација на земјиште не се предвидува.

4. Не се предвидуваат објекти за рушење.

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Слика 1 Постоечка состојба – асфалтен коловоз на влез во с. Еднокуќево

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Слика 2 Постоечка состојба - спој со постоечка пешачка патека

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Слика 3 – Постоечка состојба - спој со постоечки асфалтен пат

Слика 4 - Постоечка состојба – локација за детско игралиште

Овој проект припаѓа во поглавје XI – Инфраструктурни проекти, точка 1 – Реконструкција на локални улици, поради што е потребно да се изработи Елаборат за заштита на животната средина. Елаборатот за заштита на животната средина за проектот и решението за одобрување на елаборатот од страна на градоначалникот на општината ќе бидат доставени во прилог.

Детален опис на проектните активности согласно Основниот Проект за изградба е даден подолу во следниот текст.

Потпроектот за изградба на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево во општина Босилово ќе ги вклучуваат следните активности:

Припремни работи

- Обележување и искомчување на трасата и геодетско следење на изградбата;
- Расчистување на трасата од постоечки објекти, жичани, бетонски и камени огради, шибје, дрвја и корења и транспорт на материјалот во депонија на растојание до 15 км.

Долен строј

- Машински ископ на хумус во широк откоп за пешачка патека, со дебелина на слој во просек 20 см, со утовар и транспорт во депонија на растојание до 15 км.
- Машински ископ на хумус во широк откоп за детско игралиште и летниковец, со дебелина на слој во просек 20 см, со утовар и транспорт во депонија на растојание до 15 км.
- Машински ископ на земја во широк откоп за пешачка патека, со утовар и транспорт во депонија на растојание до 15 км.
- Поравнување и набивање на подтлото (да се достават теренски испитувања за изработената позиција согласно МКС стандард).
- Набавка, транспорт и вградување на насип од мешан шлунковит материјал за пешачка патека, со набивање до потребна збиеност (да се достават теренски испитувања за изработената позиција согласно МКС стандард).
- Набавка, транспорт и вградување на насип од мешан шлунковит материјал за детско игралиште и летниковец, со набивање до потребна збиеност (да се достават теренски испитувања за изработената позиција согласно МКС стандард).

Горен строј

- Набавка, транспорт и вградување на тампонски слој од дробен камен со зрна Ф(0-63) мм во слој $d_{min}=20$ см испод пешачка патека, со набивање до потребна збиеност.
- Набавка, транспорт и вградување на тампонски слој од дробен камен со зрна Ф(0-63) мм во слој $d_{min}=20$ см испод детско игралиште и летниковец, со набивање до потребна збиеност.
- Набавка, транспорт и вградување на бетонски рабници 18/24 см, МБ40, врз бетонска подлога 30 x 27 см.
- Набавка, транспорт и вградување на тротоарски бетонски рабници 6/25 см за пешачка патека, МБ40, на бетонска подлога 20 x 16 см.
- Набавка, транспорт и вградување на тротоарски бетонски рабници 6/25 см за детско игралиште и летниковец, МБ40, на бетонска подлога 20 x 16 см.
- Набавка, транспорт и вградување на бехатон плочи $d=6.0$ см кај пешачка патека, врз подлога од ризла во слој $d=6.0$ см.
- Набавка, транспорт и вградување на бехатон плочи $d=6.0$ см кај детско игралиште и летниковец, врз подлога од ризла во слој $d=6.0$ см.
- Набавка, транспорт и вградување на гранулиран песок или шлунак, камена ситнеж 0-12 мм за исполнување на детско игралиште.

Урбана опрема

- Набавка, транспорт и вградување на корпа за отпадоци.
- Набавка на материјал, транспорт и изработка на летниковец од дрвена конструкција, пречник 2.6 м, покривање со шиндра, комплет опремен и фарбан, во сè согласно приложен технички цртеж.
- Набавка, транспорт и монтажа на детски играчки со бетонирање на ослонци, во сè согласно приложен технички цртеж.
- Лулашка (со две седла)

- Лизгалка (тобоган)
- Вртелешка (со 4 седла)
- Клацкалка (мала)
- Клацкалка (голема)
- Набавка на материјал, транспорт и изработка на информативна табла изработена од природно дрво со големина 2 x 1 м.

Во близина на проектната локација нема заштитени подрачја. Во пошироката околина на проектното подрачје, да растојание од околу 6 km јужно, се наоѓа Значајното растително подрачје (ЗРП) и потенцијално Емералд подрачје и споменик на природата „Моноспитовско Блато“.

Поради оддалеченоста на проектната локација до најблиското заштитено подрачје, не се очекуваат влијанија врз заштитените подрачја.

Во непосредна близина на проектната локација нема локации на културно наследство. На растојани од околу 10 km западно од проектната локација, се наоѓа археолошкиот локалитет Тумба, населба од доцно античкиот период и средниот век (1 km западно од селото Штука), а на растојание од околу 10 km југо-западно од проектната локација се наоѓа археолошкиот локалитет Куши Тумба, населба од доцно античкиот период (2 km југо-западно од селото Иловица).

1. Потенцијални влијанија врз животната средина и социјалните аспекти

Се очекува потенцијалните ризици и влијанија на реализацијата на ППЛП за проекти од помал обем, да бидат привремени и/или реверзибилни, со мала магнитуда и специфични за конкретната локација. Тие влијанија се поврзани со:

- ✚ Бучава и вибрации;
- ✚ Прашина и емисии на гасови;
- ✚ Создавање различни видови неопасен отпад, како и мали количини на опасен отпад;
- ✚ Потенцијално загадување на почвата и водните ресурси (инцидентни истекувања на моторни масла, средства за подмачкување, гориво, итн...);
- ✚ Можно привременонарушување на тековниот сообраќај;
- ✚ Безбедност во сообраќајот;
- ✚ Безбедност и здравје на заедницата;
- ✚ Пристап до земјоделските површини, фудбалско игралиште, домови;
- ✚ Безбедност и здравје при работа на ангажираните работници;
- ✚ Локално негативно влијание врз почвата и влијание врз водите;
- ✚ Привремено користење на земјиште доколку е потребно.

За овој под-проект откуп на земјиштето не е предвиден бидејќи имотот на земјиштето каде што се наоѓаат локалните улици е во државна сопственост.

За потребите на Изведувачот за привремено поставување на машини и опрема на локација во непосредна близина на проектот што е во приватна сопственост (доколку има потреба), потребно е да се потпише Договор со сопственикот на парцелата за времено користење на земјиштето за време на периодот на спроведување на проектот. Изведувачот ќе даде предност на земјиште која има непропустлива површина за паркирање со површинско собирање на истекување и поврзување со третман/канализација, доколку постои. Договорот ќе ги дефинира роковите и обврските за користење на земјиштето или други простории (на пр. гаража, простор за складирање, итн.) во согласност со подготвениот РПР за проектот. Покрај тоа, целиот надоместок ќе биде платен пред пристапот до соодветното земјиште.

2. Цел на Контролна листа на ПУЖССА

Контролна листа на ПУЖССА ќе се користи за проектите за Реконструкција на локалните патишта - едноставни, помалку ризични под-проекти, кои обично се состојат само од промена на асфалтот или дренажа на излезниот пат. Контролна листа на ПУЖССА претставува „прагматична добра практика“ и е осмислен така што да биде лесен за употреба и компатибилен со барањата за заштита на СБ и рамката за еколошките и социјалните стандарди.

Овој документ ќе помогне во оценувањето на потенцијалните влијанија врз животната средина поврзани со предложениот под-проект, во утврдувањето на потенцијалните можности за подобрување на животната средина и во препорачувањето на мерки за превенција, сведување на минимум и ублажување на неповолните еколошки и социјални влијанија.

Контролниот список на ПУЖССА е документ кој е изготвен од страна на корисникот, кој е и одговорен за него. Процесот на проектирање и спроведување на работите предвидени во под-проектот ќе се одвива во три фази:

- 1) Фаза на општа идентификација и опсег, во која ќе се извршат потребните работи на Реконструкцијана патиштата. Во оваа фаза може да се утврдат потенцијалните негативни/неповолни влијанија, врз основа на извршените работи. Деловите 1, 2 и 3 се изработени како нацрт-верзија. Вториот дел од Контролната листа на ПУЖССА ги содржи сите типични активности и нивната поврзаност со типичните еколошки проблеми и соодветните мерки на ублажување.
- 2) Оваа фаза ги содржи техничките спецификации на проектот и процената на трошоците за градежни работи и другите услуги поврзани со под-проектот. Во оваа фаза се дефинира тендерот, доделувањето на договорите за изведување на работите и обврските утврдени во договорот на Изведувачот. Во оваа тендерска фаза, Контролниот список на ПУЖССА треба да се објави за јавноста и да се финализира. Контролниот список на ПУЖССА е незаменлив дел од тендерската и договорната документација.
- 3) Во текот на фазата на спроведување, Изведувачот ги спроведува мерките на ублажување и следење пропишани во Контролна листа на ПУЖССА, додека на соодветната локација се обезбедува сообразност со еколошките стандарди (Контролна листа на ПУЖССА и регулативата за животна средина, здравје и безбедност (БЗР)) и другите квалитативни

критериуми, а нивната примена ја проверува/надгледува Надзор, кој може да биде надзорен инженер или надзорен консултант, ангажиран од страна на Општината.

За време на фазата на изградба на проектот, мерките за ублажување и мониторинг напишани во Списоците за проверка на ПУЖССА се спроведуваат од страна на Изведувачот. Усогласеноста на еколошките и квалитативните критериуми ја испитува надзорникот, односно инженерот.

Усогласеноста со животната средина, на Изведувачот се докажува преку мониторинг и план за ублажување. Сепак, целокупната одговорност за усогласеноста останува на Заемопримачот/ЕИП.

Практичната примена на Контролната листа на ПУЖССА ќе се состои од реализација на Дел 1 во однос на обезбедувањето и документирањето на сите релевантни специфики на локацијата. Во вториот дел, активностите што треба да се преземат ќе се проверуваат според предвидениот вид на активност, а во третиот дел ќе се утврдат и ќе се применат параметрите за следење (Дел 3) во согласност со според активностите прикажани во Дел 2. Мониторингот вклучува и надзор врз спроведувањето на планот за ублажување.

Целосно пополнетиот Контролната листа на ПУЖССА, прикажан во табела за секој вид работа, ќе биде прикачен како составен дел од тендерската постапка и договорите за изведување на работите и документ кој е аналоген на сите технички и комерцијални услови коишто договорните страни треба да ги потпишат.

3. Примена на Контролната листа на ПУЖССА

По пополнувањето на Контролната листа за еколошки и социјален скрининг од страна на Експертот за животна средина и социјални аспекти, проектот се класифицира како „проект со умерен ризик“.

Контролната листа на ПУЖССА се користи за проекти кои опфаќаат **само реконструкција на постојните локални патишта/улицы** (промена на асфалтниот слој и негова замена со нов, повторно поставување на тротоар, поправка на дупките, крпење и секако друго средување на површината на патот).

Контролниот список е поделен на 4 сегменти:

- Вовед, во кој се изложува проектот, со дефиниција на еколошката категорија и објаснување на концептот на Контролна листа на ПУЖССА;
- Дел 1 - Описен дел на проектот („пасош на локацијата“), во кој се дадени локацијата, законодавството, описот на проектот и процесот на јавна расправа;
- Дел 2 - Анализа на еколошкиот и социјалниот аспект на секоја активност преку прашања од затворен тип, проследено со мерки на ублажување за секоја активност;
- Дел 3 - План за следење на активностите во трите фази: подготовка, изградба и работење.

Контролна листа на ПУЖССА за работите на рехабилитација на улицата ги содржи влијанијата врз животната средина и социјални аспекти и соодветните мерки на ублажување, со цел влијанијата врз животната средина (загадување на воздухот и водите и бучава) да се сведат на

минимум. Списокот, исто така, нуди и практики на управување со опасен и неопасен отпад и мерки за контрола на испуштените супстанции на градежната локација. Во Контролната листа на ПУЖССА се дадени и чекори кои треба да се преземат во случај доколку на локацијата на рехабилитација на улицата постојат или се пронајдени предмети од културно или археолошко значење.

4. Механизам на поплаки

ЕИП во рамките на МТВ воведо механизам за поплаки со кој ќе се осигура одговор на сите грижи и поплаки, особено од засегнатите страни и заедниците. Со цел добивање коментари од засегнатите страни (локалните граѓани и работниците на проектните локации), ЕИП воспостави постапка на механизам за поплаки кој вклучува образец за поплаки за фазата на изградба на проектот што ќе биде достапен во електронска форма на веб-страната на МТВ, веб-страната на Општината и веб-страната на Изведувачите. Откако ќе се подготви нацрт-листата за проверка на ПУЖССА специфична локација, ќе биде објавена на официјалните веб-страници на Општината и Министерството за транспорт и врски во период од 14 дена. Во овој период засегнатите локални жители и другите засегнати страни би можеле да имаат шанса да го прочитаат документот и доколку имаат какви било прашања/коментари во врска со активностите за планирање, преку достапниот Формулар за поплаки би можеле да го испратат преку е-пошта до назначеното одговорно лице за животна средина и социјални аспекти од ЕИП. Одговорното лице на ЕИП мора да одговори на примениот приговор во период од 15 дена.

Механизмот за решавање на поплаки ќе биде поставен на ниво на Општина откако ќе бидат ангажирани изведувачот и инженерот за надзор. Пред отпочнување на градежните работи на терен, ќе се организира почеток на состанок на кој детално ќе се разговара за целта и функцијата на ГРМ. Исто така, сите избрани општини ќе назначат одговорно лице-општински службеник и претставници од засегнатите локални заедници за ГРМ кои ќе бидат активни во текот на периодот на изградба и тие ќе бидат поврзани со локалните засегнати лица и другите засегнати страни вклучени во активностите на Проектот.

Образецот за поплаки кој може да се користи во фазата на изградба, е подготвен за локалното население (доколку се случи инцидент или оштетување на приватна сопственост) и за работниците (поплака за недостаток на заштитна опрема, зголемено работно време, работа без период за одмор итн.) кои ќе бидат вклучени во градежните активности.

Пред да се започне со градежни активности, Изведувачот треба да ги извести работниците за образецот за поплаки и можноста да ги искажат своите жалби и поплаки во врска со работењето на градилиштето. Локалното население ќе се запознае со оваа можност преку Информациите објавени на Информативната табла во рамките на месната заедница, веб-страницата на Општината и преку локално радио или локална ТВ станица.

ЕИП ќе обезбеди Механизмот за поплаки да може да одговори на сите грижи и поплаки, особено од засегнатите засегнати страни и ранливите групи.

Треба да се преземат следниве чекори за да се обезбеди целосно функционирање на Механизмот за поплаки:

Чекор 1:Евиденција за примени поплаки во регистарот на Механизмот за поплаки;

Чекор 2:Издавање потврда на лицето кое ја поднело жалбата за приемот на истата во рок од 5 дена;

Чекор 3:Истражување на поплаката;

Чекор 4:Решавање на жалбата во рок од 15 дена од приемот на истата;

Чекор 5:Да се следи.

Во случаи кога поплаката / жалбата е целосно пополнета или не е доволно јасна, ЕИП ќе помогне и ќе дава совети за формулирање / дополнување на поднесената жалба, за да може истата да стане јасна, за да може ЕИП да донесе одлука, која ќе биде во најдобар интерес на лицата засегнати од Проектот .

Доколку ЕИП не е во можност да најде краткорочно решение на проблемите, тогаш ќе се изнајдат долгорочни корективни мерки за решавање на истите. Подносителот на пријавата ќе биде информиран за предложените корективни активности и за нивното следење во рок од 25 календарски дена по признавањето на поплаката. Во ситуација кога ЕИП не може да го реши конкретниот проблем преку механизмот за поплаки или доколку нема потреба од никакво дејствување, тогаш ќе обезбеди детално објаснување / оправдување за тоа зошто не е решено прашањето. Одговорот, исто така, ќе содржи објаснување за тоа како лицето / организацијата што ја покренала жалбата може да покрене поплака во случај исходот да не биде задоволителен. Во секое време, жалителите можат да бараат други правни решенија во согласност со законската легислатива на Република Северна Македонија, вклучувајќи и формална судска жалба.

Поплаките може да се полнат усно, преку телефон, во писмена форма (по пошта или е-пошта) или со пополнување на формуларот за поплаки (Прилог 1). Образецот за поплаки ќе биде достапен на веб-страницата на агенциите за спроведување заедно со јасни информации за тоа како повратни информации, прашања, коментари, загрижености и поплаки можат да бидат доставени од која било заинтересирана страна и информации во врска со управувањето со Механизмот за поплаки од ЕИП и во однос на постапката и роковите. Понатаму, на веб-страницата е дадена можност и електронски да се поднесе поплака.

Контакт лице за примање и одговарањенапоплаки	Контакт информации	
	Ел-пошта	Тел.
ЕИП г-ѓа Сашка Бодганова Ајцева	saska.bogdanova.ajceva@piu.mtc.gov.mk	070 858 039
Општина Босилово г-ѓа Павлина Кицевска	Ел-пошта: palekicevska@gmail.com	Тел. 070 303 798

Со цел да се проследат поплаките добиени во рамките на проектот, се планира регистар на Механизмот за поплаки. Специјално номинираните членови на персоналот ќе водат записи за поплаки во регистарот на жалби. Ова ќе вклучува:

- Број на поплаки;
- Датум на приемот;
- Име на засегната страна, пол, возраст и контакт информации;
- Датум на признавање;
- Опис на поплака;
- Опис на преземените активности;
- Датум на решавање на поплаката.

ЕИП ќе го споделува Регистарот на поплаки со СБ на месечна основа или по потреба.

5. Следење и известување

За следење на должната анализа, надзорот на локацијата или одговорното лице назначено од страна на општината, вклучително и инженер за животна средина и градежен инженер, ќе го надгледуваат својот дел од проектните активности според наведеното во планот за следење (дел 3).

Во табеларните делови од документот, во детали се објаснети јасните мерки на ублажување и следење, со цел да се вклучат во договорите за изведба на работите.

Мерките на ублажување кои се однесуваат на проектните активности вклучуваат, но не се ограничени на: употреба на Средства за лична заштита (СЛЗ) од страна на работниците на локацијата, спречување на загадувањето на воздухот, количината на вода што се користи и се испушта од локацијата, пречистувањето на отпадни води, одржување на прописни санитарни објекти за работниците, собирање на отпадот од различен вид (почва, метали, пластика, опасен отпад, т.е. остатоци од боја, хидраулични моторни масла), количествата на отпад, правилното организирање патишта и објекти за одлагање или, секогаш кога е можно, повторна употреба или рециклирање на отпадот. Освен во однос на делот 3, Надзорот на локацијата треба да провери и дали Изведувачот е сообразен со мерките на ублажување од Делот 2 како и степенот на имплементација на мерките за ублажување.

Доколку има неусогласености при спроведување на Контролна листа на ПУЖССА и/или се евидентирани во извештајот за следење, се активираат казните кои се претходно предвидени во договорот. Во екстремни случаи, во договорот е предвидено негово раскинување.

Добра комуникација помеѓу сите инволвирани засегнати страни (Изведувач, Надзор, општински персонал, ЕИП од МТВ и други релевантни лица од Општината Босилово) е многу значаен за обезбедување на континуирано извршување на проектните активности и успешно завршување на целокупниот проект.

Мониторингот на животната средина за време на спроведувањето на проектот ќе обезбеди информации за клучните еколошки аспекти на проектот, особено за влијанијата на проектот

врз животната средина и ефективноста на мерките за ублажување. Мониторингот и известувањето за усогласеноста со Списокот за проверка на ПУЖССА за специфичната локација ќе бидат обезбедени од страна на ЕИП (специјалист за животната средина и социјалните аспекти) и надзорниот инженер. Специјалистот за животната средина и социјалните аспекти ќе биде одговорен да подготвува Извештаи за имплементација на ПУЖССА, вклучувајќи извештаи за усогласеност со животната средина и социјалните аспекти за напредокот на проектот. Надзорниот инженер ќе известува до ЕИП на месечна основа, а ЕИП ќе доставува Извештај за имплементација на ПУЖССА до СБ два пати годишно. За краткорочните активности, Извештајот за имплементација на ПУЖССА ќе се подготвува на секои шест месеци (најмалку еднаш пред завршување на проектните активности). Прифатлив извештај за имплементација и мониторинг на мерките за животната средина и социјалните аспекти од изведувачот или надзорникот на локацијата би бил услов за целосна исплата на договореното наградување, исто како и техничките критериуми за квалитет или истражувањата за квалитет.

Во случај на инцидент или незгода, Изведувачот треба веднаш да го известува ЕИП при МТВ за настанатиот инцидент или несреќата, секое повредено или мртво лице, каква било штета на животната средина, видот на штетата, како и кога се случил инцидентот/несреќата, каде се случил и други релевантни информации. Паралелно, Изведувачот треба да го информира Инспекторатот за труд за инцидентот/несреќата со повеќе детали во согласност со националната легислатива за безбедност и здравје при работа.

ЕИП при МТВ треба веднаш да го регистрира инцидентот/несреќата поврзана со проектот или доколку има влијание врз него, доколку има или може да има значителен негативен ефект врз животната средина (напр. поголеми излевања на хемикалии, масла, горива итн.), погодените заедници, јавноста или работниците на градилиштето (на пр. професионални несреќи што може да резултираат со сериозни повреди, малолетници, повреди, смрт, падови, сообраќајни несреќи итн.). Доколку е можно, треба да се организира посета за мониторинг од страна на специјалистот за животна средина и социјални аспекти од ЕИП на локацијата каде што се случил инцидентот/несреќата.

ЕИП треба да го пријави инцидентот/несреќата до раководителот на Работниот тим на Банката во рок од 24 часа во согласност со Алатката за одговор на еколошки и социјални инциденти (ESIRT) и дефинираните процедури за известување. ЕИП ќе обезбеди доволно детали во врска со инцидентот или несреќата, укажувајќи на итните мерки преземени за нејзино решавање, вклучувајќи било каква информација обезбедена од страна на кој било Изведувач/Подизведувач или надзорен инженер.

Изведувачот е должен да го испрати Извештајот од Трудовиот инспекторат (кога е доставен од страна на органот) до ЕИП, известувајќи за состојбата на градилиштето (доколку е затворено или можат да продолжат со работа), спроведените мерки или планот кој треба да се спроведе во вид на активности кои следат со временска рамка за спроведување, со цел спречување на слични немили настани итн. ЕИП ќе ја информира СБ за наодите од Трудовиот инспекторат и статусот на градилиштето во рок од 24 часа по приемот на Извештајот од Трудовиот инспекторат.

Специјалистот за животна средина и социјални аспекти при ЕИП ќе го следи спроведувањето на предложените последователни активности, предложени со цел спречување на слични настани.

Контролна листа на ПУЖССА за работите на Реконструкцијата

ДЕЛ 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ПРАШАЊА

Земја	Република Северна Македонија			
Име на под-проектот	Проект за поврзување на локалните патишта, Република Северна Македонија			
Опсег на под-проектот и на конкретни активности	„Изградба на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево,,			
Институционални аранжмани (Име и детали за контакт)	СБ (Лидер на проектниот тим) Wenyu Jia Тел: / email: wjia@worldbank.org	Менаџмент на проектот Маја Лазаревска Тел: +389 2 3145 497 Ел.Пошта: maja.lazarevska@piu.mtc.gov.mk	Локален партнер и/или Примател Павлина Кицевска тел: +389 70303 798 Ел.Пошта: palekicevska@gmail.com	
Аранжмани за спроведување (Име и детали за контакт)	Надзор над безбедноста	Надзор над локалниот партнер	Надзор на локалниот инспекторат	Изведува ч
	Не е утврден Тел: Ел. Пошта:	Не е утврден Тел: Ел. Пошта:	Не е утврден Тел: Ел. Пошта:	Не е утврден Тел: Ел. Пошта:
Аранжмани за спроведување (Име и детали за контакт)	Надзор** (По завршување на постапката, името и деталите за контакт на Инженерот за надзор се додава во долните полиња).			
	Ќе се утврдат по завршувањето на постапката на јавна набавка за потребите на под-проектот.			
ОПИС НА ЛОКАЦИЈАТА				
Име на локацијата	Атар на с. Босилово и атар на с. Еднокуќево			
Опис на локацијата (географски опис)	Опис на проектната локација е преставена во Поглавје 3 во оваа Контролна листа на ПУЖССА	Анекс 1 Error! Reference source not found.: Податоци за локацијата (фотографија на локацијата) [x]Д [] Н		
Кој е сопственик на земјиштето?	Република Северна Македонија			
Географски опис	Земја: РСМ Регион: југоисточен			

Општина: Босилово Населено место: Босилово, Еднокуќево	
ЗАКОНОДАВСТВО	
Да се утврдат националниот и локалниот законодавствени дозволи кои се однесуваат на активностите на потпроектот	- Закон за животна средина (Службен весник бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/2009, 124/2010, 51/2011, 123/12, 93/13, 163/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22, 3/25; 124/25); - Закон за води (Службен весник бр. 87/08, 6 / 09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 163/13, 180/14, 146/15, 52/16, 151/21); - Закон за отпад (Службен весник бр. 216/21); - Листа на видови отпад (Службен весник бр. 100/05); - Закон за заштита на природата (Службен весник бр. 67/06, 16/06, 84/07, 59/12, 13/13, 163/13, 146/15, 9/16, 63/16, 113/18, 151/21); - Закон за шумите (Службен весник бр. 64/09, 24/11, 53/11, 25/13, 79/13, 147/13, 43 / 14, 160 / 14, 33/15, 44 / 15, 147/15, 07/16, 39/16) - Закон за заштита од бучава (Службен весник бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13, 146/15, 151/21); - Закон за хемикалии (Службен весник на Република Македонија бр. 145/10, 53/11, 164/13, 116/15, 149/15); - Закон за квалитет на амбиенталниот воздух (Службен весник бр. 67/04 со измените во бр. 92/07, 35/10, 47/11, 59/12, 163/13, 10/15, 146/15, 151/21); - Закон за заштита на културното наследство (Службен весник бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14); - Закон за здравје и безбедност при работа (Службен весник бр. 92/07, 98/10, 93/11, 136/11, 60/12, 23/13, 25/13, 164/13); - Закон за здравствена заштита (Службен весник бр. 07/07, 44/11, 145/12, 87/13); - Закон за пристап до информации од јавен карактер (Службен весник на РМ бр. 13/06, 86/08, 06/10, 42/14, 148/15, 55/16); - Закон за безбедност во сообраќајот (Службен весник на РМ бр. 169/15, 55/16); - Закон за Јавни Патишта (Службен весник на РМ бр. 84/08).
ЈАВНА РАСПРАВА	
Да се утврди кога/каде се одржала јавната расправа и кои биле забелешките на консултираните засегнати страни	Контролна листа на нацрт-планот за управување со животната средина и социјалните прашања (ПУЖССА) (за проектите со умерен ризик) ќе и биде достапен на јавноста во текот на 14 дена, на веб страна на Општина Босилово (https://opstinabosilovo.gov.mk/) и на веб страната на ЕИП при МТ. (https://wbprojects-mtc.mk/en/lrcp/), придружена со Образец за доставување коментари. Јавната објава ќе биде изработена со краток опис за целта на проектот, проектните активности и времетраењето на активностите, влијанијата врз животната средина и социјалните активности, предложените мерки, достапноста на списокот за ПУЖССА заедно со Образецот за доставување коментари на веб-страницата на МТВ и веб-страницата на Општината Босилово, Информативен одбор во рамките на Локалната заедница. Соопштението ќе содржи и информации за можноста граѓаните да изнесат мислење /предлог /коментари за подготвената листа за ПУЖССА со пополнување на Образец за поднесување коментари и доставување до одговорното лице од МТВ г-ѓа Сашка Богданова Ајцева (е-пошта: saska.bogdanova.ajceva@piu.mtc.gov.mk). Образецот за поднесување може да се пополни со целосен идентитет или анонимно, а коментарот или предлогот треба да бидат целосно опишан за да се земат предвид во крајната верзија на Контролна листа на план за управување со животната средина и социјалните аспекти (ПУЖССА). Јавната објава ќе биде објавена на локалното радио или ТВ станица и на информативниот одбор во рамките на Локалната заедница. Социјалните медиумина Општината (Facebook: https://m.facebook.com/profile.php?id=100068073331790) исто така ќе се користат за подигнување на свеста за спроведувањето на Проектот и идентификувани

ризици, влијанија и мерки за намалување на влијанието на ризиците. Сите релевантни коментари и предлози добиени од засегнатите страни ќе бидат вклучени во конечната контролна листа на план за управување со животната средина и социјалните аспекти и ќе бидат доставени до Единицата за управување со тела за одобрување од страна на МТВ експерт за животна средина и специјалист на Светска банка. Одобрената финална верзија на списокот за проверки на ПУЖССА треба да биде вклучена во Договорот за грант со предлагачот и соодветните документи за наддавање и договори за договори. Конечната верзија на списокот за проверки на ПУЖССА ќе биде објавен на горенаведените веб-страници (локално и на МТВ ЕИП) за целото времетраење на спроведувањето на проектите.

ГРАДЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИОТ КАПАЦИТЕТ

Ќе има ли
некакво
градење на
капацитетот?

[x] Н или [] Д

ДЕЛ 2.1: ЕКОЛОШКИ/СОЦИЈАЛЕН СКРИНИНГ

Дали активноста на локацијата ќе вклучува некои од следните потенцијални проблеми/ризичи:	Активност	Статус	Дополнително упатување
	А. Општи услови	[x] Да [] Не	Види Дел А
	В. Општи работи на Реконструкција		
	- Сообраќај на возила на самата локација - Зголемување на количината прашина и на бучавата поради работите на Реконструкција - Создавање отпад - Превоз на материјали и отпад	[x] Да [] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В подолу
	С. Активности кои се одвиваат во близина на водни тела, како реки, езера, меѓународни води, итн. (Не се планирани интервенции на водните текови во близина на проектните локации)	[] Да [x] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, С подолу
	- Покачување на седиментите во водните тела - Промена на водниот тек - Загадување на водата поради привремено одлагање на отпад или истекувања		
	Д. Влијание врз шумите и/или заштитените подрачја		
	- Близина на прогласените заштитени подрачја - Нарушување на заштитените живеалишта на животните - Сеча на дрвја/шуми	[] Да [x] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Д подолу

ДЕЛ 2.1: ЕКОЛОШКИ/СОЦИЈАЛЕН СКРИНИНГ

	Е. Влијанија врз системот за површинско дренаже	[x] Да [] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Е подолу
	Ф. Близина на историски објект(и) или подрачја		
	Ризик од оштетување на познати/непознати историски објекти/подрачја	[] Да [x] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Ф подолу
	Г. Безбедност на сообраќајот и пешаците		
	- Сообраќај на возила на самата локација - Локацијата е во населено подрачје	[x] Да [] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Г подолу
	Н. Употреба на опасни или токсични материјали и создавање опасен отпад¹		
	- Отстранување и одлагање на токсичниот и/или опасниот отпад во текот на активностите на Реконструкција - Складирање моторни масла и средства за подмачкување	[x] Да [] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Н подолу
	И. Поставување на електрични столбови		Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, И подолу
	- Преместување на електричните столбови - Демонтирање на електричните столбови - Инсталација на подземните кабли на електричните столбови	[] Да [x] Не	
	Ј. Откуп на земјиштето²	[] Да [x] Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, Ј подолу

¹ Токсични/опасни материјали вклучуваат, но не се ограничени на: горива, моторни/хидраулични масла, средства за подмачкување, токсични бои, итн.

² Откупот на земјиште опфаќа преселба на населението, промени во животниот стил, нарушување на приватната сопственост и влијание врз тоа дали луѓето ќе се отселат и/или ќе останат или ќе вршат некоја дејност (киосци) на земјиштето или во близина

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

ДЕЛ 2.1: ЕКОЛОШКИ/СОЦИЈАЛЕН СКРИНИНГ

	К. Привремено откупување на земјиште	☐ Да ☒ Не	Ако одговорот е „Да“, види Дел А, В, К подолу
--	--------------------------------------	--	---

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
А. Општи услови	Заштита и безбедност на заедницата и здравје и безбедност при работата (БЗР) за работниците	Мерки за Заштита и Безбедност на заедницата: (a) Локалните градежни и еколошки инспекциски служби и граѓаните во Општина Босилово ќе бидат известени за изведувањето на проектните активности за изградба на пешаката патека ; (b) Јавноста во општина Босилово ќе се извести за работите преку соодветно соопштение во медиумите и/или на јавно достапни места (вклучително и на градилиштето, на општинската огласна табла и на веб страната на општината(https://opstinabosilovo.gov.mk/)) (c) Сите дозволи, овластувања и мислења што се бараат со законот за проектните активности се добиени и валидни; (d) Подготовка и спроведување на Планот за управување со проектната локација ; (e) Поставување на Огласна табла со основни информации околу проектот, Изведувачот и Надзор на проектната локација (вклучувајќи е-маил адреса и телефонски контакт); (f) Сопствениците на земјоделските површини вдоль и во близина на патот навремено ќе бидат информирани за динамиката на изведување на градежните активности, со цел да можат да ги планираат своите активности согласно добиените информации; (g) Соодветно поставување на знаци на проектните локации , за да се информираат работниците за клучните правила и регулативи што треба да се следат; (h) Соодветно обележување на и вон градежната локација (дел по дел) и ограничување на брзината на возилата; (i) Обезбедување пристап до земјоделските површини вдоль и во близина на патеката; (j) Релевантните засегнати страни ќе бидат навремено известени за можните препреки; (k) Поставување на ленти за предупредување и сигнализирање на забранет пристап на неовластени лица на градилиштето. Истото ќе биде оградено; (l) Привремено складираниот материјал треба јасно да се означи; (m) Подготовки пред почетокот на работите и спроведување на Планот за управување со сообраќајот; (n) Планот за одговор при итни случаи ќе се подготви пред започнување на проектните активности; (o) Планот за БЗР ќе се подготви пред започнување на проектните активности;

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		(p) Работниците треба да добијат обука за прва помош и БЗР соодветна на типот на работата, пред почетокот на проектните активности. Доволно количество прва помош и опрема за БЗР е обезбедена и достапна во секое време. (q) При организирање на проектните активности треба да се земат во предвид екстремните временски услови (на пр. здравје) и соодветно приспособување на работното време и резервите (на пр. достапноста и снабдувањето со вода за пиење). (r) Сите работи ќе се вршат на безбеден и дисциплиниран начин, осмислен така што влијанијата врз работниците, граѓаните кои ја користат улицата и животната средина да се сведат на минимум. (s) Сите опасни места на градилиштето како јами, ровови и др. ќе бидат јасно обележани и оградени. Мерки за БЗР за работниците: (t) Работниците кои ќе бидат ангажирани треба да бидат обучени и редовно да носат лична заштитна опрема (ЛЗО) во согласност со најдобрите градежни практики (постојано даносат шлем, маска и заштитни очила, безбедносни појаси и безбедносни чизми, како и други средства за лична заштита за конкретната работа); (u) Треба да се спроведуваат мерките за БЗР за заедницата и работниците (прва помош, заштитна облека за работниците, соодветни машини и алати); (v) Со машините треба да ракуваат исклучиво искусни и обучени ракувачи, со што се намалува ризикот од несреќи; (w) Процедури во вонредни состојби (План за одговор при вонредни состојби) им се објаснети на работниците и истите се достапни на градилиштето; Противпожарни мерки: (a) Постапките во случај на пожар треба да бидат доставени до сите вработени; (b) Ќе се обезбеди постојано присуство на противпожарни уреди на проектните локации за случај на пожар или друго оштетување. Нивната местоположба се означува и работниците се известуваат за тоа. Нивото на противпожарна опрема ќе се оцени и евалуира со помош на типична оцена на ризик; (c) Надгледувањето на заштитата од пожари / противпожарните капацитети ќе се спроведува од назначен

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		персонал; (d) Делницата од улицата која не се санира, да се одржува чиста. Известување за несреќи / хаварии: (e) Изведувачот е должен веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа по настанот на инцидентот/несреќата, писмено да го извести Трудовиот инспекторат (Министерството за труд и социјална политика), претседателот на синдикалната организација и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа за: секоја смрт, колективна несреќа и повреди при работа кои предизвикуваат привремена неспособност за работа повеќе од три работни дена и каква било можна небезбедна ситуација за другите работници; (f) Пријавата доставена до Трудовиот инспекторат треба да содржи најмалку: име и адреса на фирмата - Изведувач, локација на градилиштето, контакт информации за повреденото или починатото лице, време на инцидентот, опис на повредата, далибила повиканаполицијата, каде и како се случил инцидентот, било какво лекарско мислење, било каква штета, итн; (g) Изведувачот треба веднаш да го извести ЕИП за инцидентот/несреќата, за секое повредено или починато лице, како и кога се случил инцидентот/несреќата и каде; Исто така, до ЕИП треба да се достави информација дали Трудовиот инспекторат бил информиран и дали инспекторот/ите извршиле посетата на локацијата; (h) По добивањето на Извештајот од Трудовиот инспекторат, Изведувачот е должен да го испрати извештајот до ЕИП и да информира за состојбата на градилиштето (доколку е затворено или можат да продолжат со работа), мерките спроведени за спречување на слични небезбедни настани итн.; (i) ЕИП треба веднаш да го регистрира инцидентот и да го пријави до раководителот на Работниот тим на Банката во рок од 24 часа. СБ мора да биде информирана за сите (животна средина, безбедност и здравје при работа, безбедност на заедницата итн.) значајни несреќи (повреди, жртви, поголеми излевања итн.).
	Заштита на културното	(a) Во случај на случајни археолошки пронајдоци, градежните работи запираат, локацијата се оградува (заштити) и властите (Министерството за култура, Дирекцијата за заштита на културното наследство) се

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
	наследство	информираат во рок од 24 часа и се следат националните процедури. Работите продолжуваат по одобрение од властите. Нивните инструкции мора да се следат во натамошниот тек на работите; (b) Доколку работите на Реконструкција се одвиваат во близина на археолошки наоѓалишта, се известуваат локалните власти и се добиваат сите одобренија/дозволи од нив, а сите работи на Рехабилитација се планираат и се изведуваат во согласност со локалното и националното законодавство; Не се идентификувани локалитети на археолошко/културно наследство во близина на проектните локации, така што не се очекуваат негативни влијанија; (c) Се води соодветна грижа и се крева свеста на градежните работници за можното откривање на археолошки остатоци; (d) Во случај работите да можат значително негативно да влијаат на дрвјата со специфична историска или културна вредност, тие ќе бидат преместени.
	Спречување несреќи	(e) На локацијата треба да има опрема за спречување излевања, со која се спречува натамошно ширење на излеаните материјали. Во случај на истурање, загадената почва / вода ќе биде отстранета во затворен сад и третирана како опасен отпад; (f) Противпожарните апарати треба да се атестирани и во добра состојба; (g) Работната локација треба да се заштити со ограда и соодветна сигнализација; (h) Сообраќајот околу проектните локации треба да се одвива строго во согласност со Планот за управување со сообраќајот, одобрен од Министерството за внатрешни работи (локална сообраќајна полиција); (i) Возилата и градежната механизација треба да бидат атестирани и во добра работна состојба;
В. Општи работи на Рехабилитација	Емисии во воздухот и квалитет на воздухот	(a) За прашината да се сведе на минимум, градежните материјали треба да се складираат на соодветни места и да бидат покриени (b) Во текот на суви и ветровити денови, градежната локација, транспортните патишта и локациите на кои се ракува со материјали треба да се прскаат со вода, доколку е потребно. Да се спречат емисии на прашина при утовар и истовар на градилиштето. Затоа материјалите кои продуцираат прашина, треба да бидат покриени при нивно транспортирање; (c) Брзината на возилата треба да се ограничи на максимум 30 km/h на градилиштето и соодветно да се прилагоди на проектните локации; (d) Транспортните возила и тркалата редовно треба да се мијат на претходно утврдени локации, опремени во

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		најмала рака со колектор за нафта и масла; (e) При транспорт на отпад/материјали, возилата мора да се покриени, за да се намали емисијата на прашина; (f) Сите машини треба да се опремени со соодветна опрема за контрола на емисиите; (g) Работите на ископување и расчистување и земјените работи мора да се изведуваат во текот на договорените периоди и дозволените временски услови, за да се избегне нанесување песок и прашина во соседните подрачја. (h) Избегнувајте механизација да работи во режим на мирување; (i) Сите транспортни возила и машини треба редовно да се одржуваат и да се тестираат; (j) Сите возила и машини треба да користат бензин од официјални извори (овластени бензински пумпи) и гориво определено од страна на производителот на машините и возилата;
	Бучава	(a) Нивото на бучава не го надминува националното ниво на лимит (според националното законодавство и барањата на ЕУ) - Подрачје со заштита од бучава од прв степен вклучува подрачја на туризам и рекреација, подрачја во близина на здравствени институции за болничко лекување, како и подрачја на национални паркови и природни резервати (Ld – 50 dB, Le – 50 dB, Ln – 40); - Подрачје со заштита од бучава од втор степен вклучува подрачја кои се главно наменети за живеење, станбени населби, подрачја во близина на образовни институции, образовни објекти и служби за социјална заштита за возрасни и деца (Ld – 55 dB, Le – 55 dB, Ln – 45); - Подрачје со заштита од бучава од трет степен е подрачје во кое се прифатени одредени човечки активности со бучава. Тие вклучуваат комерцијални подрачја, подрачја со мешани станбени делови, занаетчиски и производствени активности (комбинирани подрачја) (Ld – 60 dB, Le – 60 dB, Ln – 55). Проектната локација припаѓа на ова подрачје.; - Подрачје со заштита од бучава од четврт степен е подрачје во кое се дозволени активности кои може да доведат до појава на засилена еколошка бучава. Тоа вклучува нестанбени подрачја, кои се исклучиво наменети за индустриски активности (Ld – 70 dB, Le – 70 dB, Ln – 60); (b) Градежни активности не треба да се дозволени во текот на ноќта – работењето на локацијата треба да се

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		ограничи на времето помеѓу 7:00 и 19:00 часот; (c) Мерките за спречување на бучавата мора да се применуваат во однос на целата градежна опрема. Во текот на работењето, капаците на моторите на генераторите, воздушните компресори и другата механичка опрема која работи на струја треба да бидат затворени. Доколку возилата или опремата не се во добра работна состојба, на изведувачот може да му се наложи да ги отстрани дефектните возила или механизација од локацијата; (d) Механизацијата треба ефективно да се одржува.
	Управување со отпад	(e) Треба да се утврдат различните видови отпад кои може да се создадат да се класификуваат според Листата на видови отпад (Службен Весник на РМ, бр. 100/05); (f) Треба да се обезбедат контејнери за секоја утврдена категорија на отпад во доволен број и да се постават и да се обележат за засебно одлагање; Главниот отпад би бил класификуван според Главата за отпад 17 „Шут од градење и рушење (вклучително и ископана почва од загадени подрачја)“ со шифра на отпад 17 01 – Отпад од бетон, асфалт, 17 05 04 – Ископана почва, 17 09 04 – Мешани материјали од градежни локации. Може да се најдат мали количества на цврст комунален отпад (пијалаци, храна), како и отпад од пакување (пластика, хартија, стакло, итн.), исто така може да се очекуваат мали количини на опасен отпад (замастена облека, крпи, садови); (g) Подготовка и спроведување на План за управување со отпад; (h) Отпадот ќе се собира редовно и ќе се отстранува / третира во соодветна депонија за отпад. За очекуваните видови отпад од проектните активности за чистење и рехабилитација, ќе се идентификуваат патеки и места за собирање и депонирање на отпад; (i) Ќе се земат предвид опциите за повторна употреба/рециклирање на создадените тековина отпад (напр. повторна употреба на отстранетиот слој асфалт, ископана почва итн.). (j) Доколку се чува привремено, отпадот ќе биде складиран во контејнери кои не пропуштаат вода и не дозволуваат протекување на отпадот на почвата. Истиот ќе биде заштитен од неповолни временски

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		услови така што нема да го загрозува здравјето и безбедноста на работниците; (k) Градежниот отпад ќе биде одвоен од останатиот генериран отпад, на самото градилиште, со селекција и депонирање во непрописни контејнери и ќе се депонира во лиценцирана депонија; (l) Опасниот отпад ќе биде одвоен од другиот отпад што се наоѓа на проектните локации, со сортирање и депонирање во соодветни контејнери и депонирање на лиценцирана депонија; (m) Градежниот отпад од локацијата веднаш ќе се отстрани. Инертен отпад може да се користи повторно доколку се докаже дека е безопасен и употребата е соодветна; (n) Секоја повторна употреба мора да биде евидентирана; (o) Евиденцијата на одлагањето отпад (декларација за отпад) редовно ќе се ажурира и ќе се архивира; (p) Целата евиденција на одложениот отпад се чува како доказ за правилно управување; (q) Во однос на можниот опасен отпад (моторни масла, горива за возила), треба да се назначат овластени постапувачи со отпад кој прописно ќе го собираат, транспортираат и управуваат со опасниот отпад (извоз надвор од РСМ бидејќи нема депонија за опасен отпад или повторна употреба / обновување во овластената лиценцирана инсталација IPPC); (r) Во текот на превозот, материјалите треба да бидат покриени, за да се избегне растурање на отпадот; (s) Согорувањето на кој било вид отпад, негово депонирање во природата или во близина на водните текови или која било друга несоодветна локација е строго забрането; (t) По финализирањето на работите, генерирано отпад да се отстрани од градежната локација;
	Вода и почва	(a) Во случај на опасно истекување, тоа треба да се запре и да се отстрани, а потоа да се исчисти местото и да се спроведат мерки за управување со опасен отпад; (b) Изведувачот мора да потпише Договор со овластено друштво/лице за собирање и транспорт на опасниот отпад, во согласност со националното законодавство, со нагласок на транспортот на опасни (токсични) стоки: издавање лиценца на друштвото/лицето за собирање и транспорт на опасниот отпад, обврски во поглед на пакување и означување на опасниот отпад, транспорт на опасен отпад; (c) Според националното законодавство (Листа на видови отпади – Службен весник бр. 100/05), опасниот

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		отпад треба да се идентификува и да се класификува; (d) Соодветно пакување и означување на кутиите со опасен отпад; (e) Пакувањето треба да е во сообразност со барањата на националното законодавство (f) Означувањето треба да ги содржи шифрата за класификација на опасниот отпад, со назнака „ОПАСЕН ОТПАД“, општи податоци за производителот на отпад, Р – ризичен, Б – безбеден, количеството отпад, физичката состојба на опасниот отпад и графички симбол; (g) Транспортот на опасен отпад е забранет доколку не е спакуван и означен според барањата на националното законодавство. (h) Во случај на истекување до кое дошло во текот на работите, за да се избегне загадување на подрачјето, истекувањето треба да се собере на лице место и да се смести во привремен ретензионен базен; (i) Обезбедување/поставување и одржување на прописни санитарни објекти за работниците (мобилни тоалети). Тоалетите треба да се чистат, а отпадната вода прописно да се транспортира за натамошно пречистување од страна на друштвото кое е овластено за одржување и чистење на мобилните тоалети; (j) Отпадната вода собрана на локацијата не смее да се испушта во животната средина без претходно пречистување; (k) Привременото или трајното одлагање на отпад во близина на водните текови (река Пена) е забрането; (l) Забрането е сервисирање на возилата и механизацијата на градежната локација; (m) Спречување на истекувања на масло и други загадувачи во водата и почвата; (n) Доколку е потребно, протокот на вода (на пр. дождовна вода) треба да ја заобиколува градежната локација со цевки за одводнување; (o) Примена на мерки за стабилност на почвата кога е потребно (p) Спречувањенаерозијатаначувачасоупотреба нагабиони, паравани, специјализирани огради, зазеленување (самосодомашни растенија) итн. (q) Убиството на пат ќе се третира во согласност со добрите меѓународни индустриски стандарди, помошност во фабриката за рендерирање. Доколку не постојат лиценцирани постројки за преработка или депонииспецијално за овој вид отпад, убиствата на патиштата ќе бидат одстранети на места одобрени од надлежните ветеринарни или санитарни оддели.

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		ение. Предфрлањена одредени локации (подалеку од воднител, вклучително и подземна вода), труповите ќе бидат подложени на обработка со вар за да се инхибираат патогени. Локациите на депонирање мора да бидат регистрирани и архивирани. За време на ракување со труповите и транспортот ќе се носат соодветна ППЕ и ќе се почитуваат другите заштитни процедури.
	Заштита на природата	(a) Нема загрозување, значајни растителни / животински видови се наоѓаат во близина на проектните места. (b) Намалување на големината на градежната локација заради сведување на земјиштето што ќе претрпи негативно влијание на минимум; (c) Забрането е вознемирување на животните и собирање растенија во подрачјето; (d) Работите на рехабилитација треба да се вршат на тој начин што ќе се избегнуваат важните фази на репродукција на заштитените видови, доколку работите се изведуваат во близина на заштитени подрачја; (e) Уништените растенија ќе бидат заменети со нови, автохтони видови; (f) Забрането собирање на дрво за огрев од и околу работната област; (g) Строго е забрането собирање растенија и лековити билки од областа; (h) Дневно собирање на создадениот отпад, селекција на отпадот, транспорт и трајно одлагање на соодветни места; (i) Целосно расчистување на градилиштето веднаш по завршување на градежните активности, секција по секција; (j) Во случај на отстранување на поединечни дрвја (во мал број), потребно е да се добие одобрение од надлежните органи. Во случај на отстранување на поголем број на дрва или на дрвја со значење на заедницата, задолжително е одобрување од страна на СБ и специјалистот за животна средина и социјални аспекти. Влијанието врз шумата е строго забрането. (k) Зеленилото (вклучително и грмушки) треба да се отстранат само доколку е навистина неопходно и да се заменат што е можно поскоро; (l) Доколку со активностите се опфаќаат пешачки патеки и други простори, проектните решенија,

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		материјалите и организирањето на работата ќе бидат изведени на начин да обезбедат соодветна заштита на дрвјата и корењата (доколку е потребно да се побара експертско мислење); (m) Огнови на отворено и согорување на отпад е строго забрането.
	Превоз и ракување со материјали	(n) Делниците што се санираат треба јасно да се обележат; (o) Дистрибуцијата на материјали и другите намени за кои се користи локалниот пат/улица треба да и се најави на Општина Босиловои да се координира со неа. Изведувачот презема безбедносни мерки за спречување несреќи; (p) Сите материјали кои создаваат прашина се транспортираат во затворени или покриени камиони; (q) Сите материјали кои создаваат прашина и се чувствителни на временските услови треба да се заштитат од атмосферските влијанија или со ветробрани или со капаци или да се прскаат со вода или со други, соодветни средства; (r) Патиштата редовно да се метат и чистат на критичните точки. исечените материјали веднаш се отстрануваат од патот и се чистат. Пристапните патишта треба добро да се одржуваат; (s) Истечните материјали веднаш се отстрануваат од патеките и се чистат. Патеките треба добро да се одржуваат; (t) Пристапот на градежните возила и возилата за дотур на материјали строго се контролира, особено на влажно време; (u) Почвата и купиштата материјали се чуваат одвоено; (v) Купиштата материјал се чуваат настрана од одводните канали, природните водни текови и местата подложни на ерозија на почвата; (w) Камиионите натоварени со земја се покриваат при отстранувањето на земјата од локацијата заради повторна употреба/одлагање; (x) Купиштата материјал не смеат да надминуваат 2 m во висина, за да се спречи растурање и ризик од пад на материјал;

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		(y) Производителите на асфалт, чакал и бетон треба да ги имаат сите неопходни работни дозволи и дозволи за емисии и потврди за квалитет; (z) Производителот на асфалт, дробен камен и бетон мора да презентира доказ за сообразност со целото национално законодавство за животна средина и безбедност и здравје при работа; (aa) Сите транспортни возила мора да бидат опремени со соодветна опрема за контрола на емисиите и редовно да се одржуваат и да се тестираат; (bb) Во соседните подрачја, особено во заштитените подрачја, не смее да има позајмишта и каменоломи без сите потребни дозволи, како и присуство на диви депонии;
С.Активности кои се изведуваат во близина на иригациони канали и / или водни тела како што се реки, езера, меѓународни води итн.	Загадување на водата	(a) Треба да се спроведува добра градежна пракса со цел спречување на загадување на било кое водно тело или воден тек, вклучително и иригационите канали вдоль локалниот пат; (b) Организирање на соодветно чување, ракување и дневно дополнување на опасните материи; (c) Забрането е привремено или трајно складирање или одложување на отпад, сировини, или било какви супстанции штетни по водата (на пр. гориво за механизацијата, градежен отпад итн.) со цел да се спречат негативни влијанија на водата во каналот; (d) Пристапните патишта до проектните локации ќе се одржуваат чисти и уредни за да се спречи натрупување на масла и нечистотија кои што би можеле да бидат измиени или дренирани за време на пороен дожд.
Е. Влијание врз системот за површинско одводнување	Квалитет на водата	(e) Не смее да се врши нерегулирано црпење на подземни води, ниту неконтролирано испуштање на технолошка вода, цементна каша или други контаминирани води во почвата или во соседните потоци или реки; Изведувачот треба да ги обезбеди сите неопходни лиценци и дозволи за црпење вода и регулирано испуштање во јавниот систем на отпадни води доколку има таков на проектната локација; Доколку нема собирање отпадни води, горенаведените отпадни води ќе се носат до најблиската станица за преработка на отпадни води.

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		(f) Нема да се испуштаат отпадни води без третман; (g) Изведувачот ќе проектира и имплементира Проект за соодветни системи за одводнување на атмосферските води кои ќе се инсталираат и ќе се грижи да не се создава тиња, да не ги загадува, блокира или на друг начин негативно да влијае на природните потоци, реки, бари и езера со активности за рехабилитација; (h) Со поставување на новитесливници и шахтиповршинските води соодветното ќе се одведуваат по должина на целата улица; (i) Доброто одржување на системот за одводнување ќе обезбеди ефикасна заштита на улицата од ерозија и седиментација; (j) Систематизацијата на наклон ќе се изврши на начин што нема да влијае на ефективността и ефикасноста на заштитата од ерозија и/или поплавување на приватни и јавни имоти, ниту ќе ја наруши безбедноста на пешаците и возачите (k) Онаму каде што работите се неопходни, тие ќе се преземаат на таков начин да се минимизира појавата на ерозија на почвата, дури и за кратки периоди. Во најбрз можен рок ќе бидат рехабилитирани (зазеленети). (l) Треба да постојат процедури за спречување и постапување во случај на случајни истекувања на горива, масти за подмачкување и други токсични или штетни супстанции; (m) Градежните возила и механизација треба да се мијат само на означените места, каде што истекувањата нема да ги загадат природните површински водни тела.
Г. Безбедност на сообраќајот и пешаците	Директни или индиректни опасности за јавниот сообраќај и пешаците поради	Изведувачот соодветно ја обезбедува градежната локација, вклучително и регулирањето на сообраќајот. Тоа го вклучува, но не ограничено на следното: (a) Подготовка на Сообраќаен проект за времен режим на сообраќај кој ќе биде одобрен од Единицата на локална самоуправа, по претходно одобрение од Секторот за внатрешни работи – Сообраќајна полиција. (b) Подготовка на План за управување со сообраќајот (ПУС) врз основа на одобрениот Проект за времен режим на сообраќај. (c) ПУС ќе даде опис како Изведувачот ќе управува со сообраќајот за време на градежната фаза, со цел да се

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
	работите на Рехабилитација	осврне на безбедноста на работниците и локалните заедници т.е. како Изведувачот ќе обезбеди безбедна средина за сите луѓе кои работат и сообраќаат низ работната зона, преку усвојување на мерки за управување со времениот режим за сообраќај (ВРС); минимизирањенавлијанието на работите врз сообраќајот и соседните заедници; минимизирање на доцнењата и овозможување на постојан пристап до јавниот транспорт; грижа за потребите на сите учесници во сообраќајот (вклучувајќи гипешаците, лицата со попреченост, велосипедистите, мотоциклистите, тешките возила итн.), примена на Механизмот за жалби и поплаки на градилиштето за сите корисници на патот (вклучувајќи гипешаците, лицата со попреченост, велосипедистите, мотоциклистите, тешките возила итн.), локалната заедница, комерцијалните бизниси итн. и одржување комуникација за плановите и влијанијата на сите активности кои влијаат врз сообраќајот и безбедноста на патиштата. (d) Спроведување на одобрениот План за управување со сообраќајот, вклучувајќи ги сите мерки и активности за безбеден и непречен проток на сообраќај во зоната на работа на за време на денот и ноќта, како и спречување или минимизирање на ризикот од сообраќајни незгоди и влијанието врз безбедноста на патот. (e) Доколку околностите на било кој поединечен случај не се опишани во ПУС, Изведувачот треба да го информира Надзорниот инженер и да предложи начин за справување со таквата ситуација, како и да го ажурира ПУС; (f) Од кога ПУС е комплетиран или ажуриран, ПУЖССА / КЛУЖССА ќе се ажурира соодветно и ќе им се презентира на засегнатите страни; (g) На лице место ќе се изврши оперативна проверка на управувањето со сообраќајот за време на градежните работи со цел да се утврдат можни случаи на непочитување на одобрениот план за управување со сообраќајот (сообраќаен проект за управување со сообраќајот за време на градежните работи) како и недостатоци во однос на безбедност во сообраќајот;

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		(h) Соседните заедници (лоцирани вдолж/во близина на проектните локации) треба навреме да се информираат за работите што претстојат; (i) Во случај сообраќајот да биде прекинат, Изведувачот треба да го ажурира Проектот за времен режим на сообраќајот и ПУС-от. Обезбедување на алтернативна рута не би требало да биде проблем; (j) Со цел граѓаните кои поминуваат да бидат предупредени за потенцијалните опасности и безбедноста во сообраќајот, сите привремени сообраќајни знаци, обележувања на патот и сообраќајната опрема (бариери) треба да бидат поставени, одржувани и да бидат во број како што е специфицирано во ПУС; (k) Изведувачот треба да обезбеди пристап до земјоделските површини вдолж патот; (l) Од суштинско значење е добра комуникација помеѓу Изведувачот и локални претставници на локалната самоуправа во Општина Босилово, со цел да се обезбеди непречено спроведување на проектните активности, да спречат евентуални повреди на граѓанитеи сопствениците на блиските земјоделски површини. Локалното население треба да ги почитуваат превентивните мерки дадени од Изведувачот; (m) Поставените табли и знаци не смеат да ја нарушуваат безбедноста на сообраќајот и видливоста. Изведувачот треба постојано да ги одржува чисти, читливи и видливи сите привремени сообраќајни знаци и сообраќајна опрема, како и да ги поставува, заменува, покрива или отстранува согласно потребите кои произлегуваат од напредокот на работите. Пред да се напуштат проектните локации, делниците мора да бидат целосно оперативни (сообраќајни знаци, сигнализација, итн.) во согласност со националната регулатива и насоките на WB EHS; (n) Треба да се обезбедат и да се постават соодветни ленти и знаци за предупредување; (o) Треба да се забрани пристап на невработени лица во ограденото подрачје; (p) Треба да се спроведува системот за управување со сообраќајот и обуки за вработените, особено во поглед на пристап до локацијата и густот сообраќај во близина на локацијата. Да се обезбедат безбедни патеки и премини за пешаци на места на кои се движат градежните возила; (q) Мануелно управување со сообраќајот ќе се изведува од обучени и видно означени вработени на местото на рехабилитација, доколку е тоа потребно за безбеден и удобен премин за јавноста и локалното

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		население; (r) Да се воспостави специјален сообраќаен режим за возилата на изведувачот во текот на периодот на рехабилитација (заедно со општинскиот персонал и полицијата) и да се постават знаци за да се гарантира безбедноста, текот на сообраќајот и пристапот до земјиштето и објектите; (s) Локалните заедници (доколку ги има) навремено да се известат за алтернативното регулирање на сообраќајот во текот на активностите на реконструкција; (t) Работното време да се прилагоди на локалните сообраќајни трендови.
Н. Употреба на опасни или токсични материјали и создавање опасен отпад	Управување со токсични/опасни материјали и со опасен отпад	(a) Привременото складирање на сите опасни или токсични супстанции (вклучително и отпад) на локацијата се врши во безбедни контејнери со детални ознаки во поглед на составот и својствата и со информации за ракување. Со хемикалиите се ракува, се користат и се одлагаат и се преземаат мерки на претпазливост во согласност со Податоците за безбедност на материјалите (MSDS); (b) Контејнерите во кои се чува запалив или реактивен отпад мора да се лоцирани најмалку 15 метри (50 стапки) од границите на зоната на објектот. На локацијата не смее да се чуваат големи количини гориво; (c) Контејнерите со опасни супстанции се поставуваат во контејнер кој не протекува, за да се спречи излевање и истекување. Таквиот контејнер е опремен со систем за секундарно ограничување, како структури за собирање (на пр., двоен контејнер), двојни сидови и слично. Системот на секундарно ограничување не смее да има пукнатини и мора да е способен да го локализира истекувањето и брзо да се празни; (d) Контејнерите со опасни супстанции мора да се држат затворени, освен кога се дополнува или се празни од материјали/отпад. Со нив не смее да се ракува, да се отвораат или да се складираат на начин кој може да доведе до нивно протекување; (e) Опасниот отпад не треба да се меша, а транспортот и ракувањето го вршат исклучиво овластени компании, во согласност со националната регулатива; (f) Со опасниот отпад треба да управува друштво кое има лиценца за постапување со опасен отпад, во согласност со националното законодавство;

ДЕЛ 2.2 МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ		
АКТИВНОСТ	ПАРАМЕТАР	КОНТРОЛНА ЛИСТА НА МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ
		(g) Не треба да се користат бои со токсични состојки или раствори или бои на база на олово.
Ј. Откуп на земјиштето	Окупација на приватно земјиште	(a) Подготовка на Акционен план за раселување (АПР) според развиената Рамковна политика за раселување. За време на подготовката, потребно е да се земат предвид следниве прашања: сопственост, парцела (површина на земјиште што е опфатено со проектните активности), мерки за компензација, итн.
К. Привремено откупување на земјиште	Користење на приватно земјиште	(a) За потребите на Изведувачот за привремено поставување на машини и опрема на локација во непосредна близина на проектните локации што се во приватна сопственост, потребно е да се склучи Договор со сопственикот на парцелата за привремено користење на земјиштето за време на период на спроведување на проектот; (b) Договорот ќе дефинира услови и обврски за користење на земјиштето или други простории (на пр. гаража, простор за складирање, итн.), како и времетраење на договорот, обврска за чистење на парцелата по завршувањето на проектот активности, како ќе се отстрани генерираните отпад и слично; (c) Исто така, е можно за Изведувачот да преговара со сопственикот на парцелата за можноста компензацијата за користење на земјиштето да се изврши преку спроведување на мала градежна интервенција во просториите на сопствениците, наместо финансиски надоместок.

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ					
Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
Параметар треба да се следи?	е параметарот што треба да се следи?	треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?	треба да се следи параметарот (време и честота)?	треба да го следи параметарот (одговорност)?	е трошокоот поврзан со следењето?

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
Подготвителна фаза					
Сите потребни дозволи се обезбедени пред почетокот на работа на улиците во Општина Босилово	Во општинската управа на Општина Босилово	Проверка на сите потребни документи	Пред почетокот со работите	Изведувач; Надзор на активностите на реконструкција; Градежен инспектор во Општина Босилово, ППЛП ЕИП, МТ	Вклучено во буџетот на проектот
Известени се јавните и релевантните институции во Општина Босилово	Деловен простор на Изведувачот	Проверка на сите потребни документи	Пред почетокот со работите	Изведувач; Надзор на активностите на реконструкција;	Вклучено во буџетот на проектот
Мерки за заштита и безбедност применети за работниците, вработените и граѓаните кои ќе бидат погодени во близина на проектната локација во Општина Босилово	На проектната локација / вдоль улицата во Општина Босилово	Визуелни проверки	Пред почетокот со работите за рехабилитација	Изведувач, Надзор	Вклучено во буџетот на проектот

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
Параметар треба да се следи?	е параметарот што треба да се следи?	треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?	треба да се следи параметарот (време и честота)?	треба да го следи параметарот (одговорност)?	е трошокот поврзан со следењето?
Фаза на Реконструкција					
Безбедност при работењето и безбедност на заедницата на проектната локација	Во рамките на проектната улица	Визуелни проверки и извештаи Ненајавени инспекции во текот на работите	Ненајавени контроли во текот на работите	Надзор	Вклучен во проектниот буџет
Безбеден тек на сообраќајот во проектното подрачје во Општина Босилово План за управување со сообраќајот	Долж и околу проектната област во Општина Босилово	Визуелни проверки и извештаи; Проверка на документација во поглед на тоа: -Дали се известени сите надлежни	На дневно ниво по започнување на проектните активности Во текот на испораката на опремата	Изведувач, Надзор	Вклучен во проектниот буџет

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
Параметар треба да се следи?	е параметарот што треба да се следи?	треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?	треба да се следи параметарот (време и честота)?	треба да го следи параметарот (одговорност)?	е трошоко т поврзан со следење то?
		власти, -Дали се обезбедени сите неопходни дозволи и одобренија, Визуелни проверки на транспортот на материјали, коридори и премини за пешаците, регулација на сообраќајот, итн.			
Спроведени мерки за безбедност на патиштата како резултат на Контрола на безбедноста на патиштата спроведена пред почетокот на фазата на рехабилитација (ако е применливо)	Вдолж патот / улицата	Визуелна проверка и известување дали сите мерки	Фазата пред предавање на патот /	Надзор за управување со сообраќајот, Ревизор за безбедноста на патиштата	Буџет на општината / буџет на

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
		за безбедност на патиштата се применети	улицата за употреба		проектот
Собирање, транспорт и трајно одлагање на цврстиот отпад, во согласност со планот за управување со отпадот	На и околу проектната област Општина Босилово	Визуелно следење и инспекција на транспортните листи на Изведувачот Преглед на евиденцијата за генерираните и управуваните текови на отпад, како и договорите за собирање отпад	Секојдневн о, по собирањето и превозот на цврстиот отпад Цврстиот отпад не треба да се остава на градежната локација, за да се избегне негативно влијание врз локалната	Изведувач; Надзор на активностите на реконструкција; Овластен инспектор за животна средина, Градежен инспектор, ЕСС на ППЛП	Дел од редовните трошоци на Изведувачот

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
			животна средина		
Собирање и превоз на опасниот отпад според Планот за управување со отпад	На привремена локација на градежната локација, во посебни контејнери за отпад	Инспекција на транспортните листи и на условите во складиштето	Пред транспортот на опасниот отпад	Овластено друштво за собирање и транспорт на опасен отпад, Овластен инспектор за животна средина, Градежен инспектор, ЕСС на ППЛП	Дел од редовните трошоци на Изведувачот
Изложеност на бучава на локалните граѓани од машината за возила и машините што работат на локацијата на проектот	На проектната локација	Прегледајте ги техничките спецификации на нивото на бучавата на	Пред почетокот на работата (првиот ден)	Изведувач Надзор Инспектор за животна средина / Општина Босилово	Дел од редовните трошоци на

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
		користената механизација на возилото и опремата за нивна употреба надвор			Изведувачот
Нивоа на бучава и вибрации	Во и околу проектната локација на улиците во Општина Босилово	Следење на нивото на бучава во dB (со соодветна опрема) во согласност со националното законодавство, во случај на јавни поплаки	Во случај на поплака или на негативен инспекциски наод	Изведувач; Овластена агенција за мерење на ниво на бучава обезбедена од Изведувачот; Овластен инспектор за животна средина, Градежен инспектор, ППЛП, ЕСС	Дел од редовните трошоци на Изведувачот
Загадување на воздухот Параметри за прашина и честички	Во рамките на проектната локација на улиците во Општина Босилово	Земање примероци од страна на овластена	Во случај на поплака или на негативен	Надзор	Буџет на Изведувачот

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
	штина Босилово	агенција	инспекциски и наод		
Инциденти или несреќи поврзани со проектот или такви кои влијаат на проектот	На градилиштето / Вдолж патот / улицата	Регуларни визуелни проверки на градилиштето и преку добивање повик / извештај по случен инцидент / несреќа	Постојано	Изведувач; Надзор ЕИП Специјалист за животна средина и социјални аспекти (потребно е да ја извести СБ доколку се случи инцидент и/ несреќа)	Дел од регуларните трошоци на Изведувачот
Следствени активности како превентивни мерки за спречување да настанат слични ситуации	На градилиштето / Вдолж патот / улицата	Преку редовно известување од страна на Изведувачот	На месечно ниво до затварање на сите следствени активности	ЕИП Специјалист за животна средина и социјални аспекти	Трошоците ќе зависат од видот, волуменот и траењето на следствен

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошоците поврзани со следењето?</i>
					ите активност и /Трошоци на Изведувачот
Оперативна фаза					
Правилно управување со отпадот	На локацијата и во околината	Отпадот правилно се собира/сортира	Неделно	Овластено друштво за собирање отпад	Варијабла и не е вклучена во буџетот на проектот
Угинати животни на новите патишта/ улици и нивно собирање и конечно отстранување на одобрена постројка/ локација	Долж проектната локација	Труповите треба да се соберат од страна на овластена институција во согласност со	Месечно	Персоналот на општината или ангажираната компанија (лиценцирана) или владина/локална институција	Општински и буџет

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ					
Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
Параметар треба да се следи?	е параметарот што треба да се следи?	треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?	треба да се следи параметарот (време и честота)?	треба да го следи параметарот (одговорност)?	е трошоко т поврзан со следење то?
		националното законодавство и конечно да се отстранат во фабриката/локацијата одобрена од ветеринарното или санитарното одделение. Докажете за оваа операција треба да се чуваат.			
Редовно одржување на улицата во Општина Босилово	Вдолж улицата	Со редовни визуелни проверки на состојбата на патот, во поглед на тоа дали има пукнатини и оштетувања,	Континуирано и особено во случај на врнежи на снег, свлекување на	Овластено друштво за одржување патишта Надзор	Општински и буџет

ДЕЛ 3: ПЛАН ЗА СЛЕДЕЊЕ

Кој	Каде	Како	Кога	Кој	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>е параметарот што треба да се следи?</i>	<i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	<i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	<i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	<i>е трошокоот поврзан со следењето?</i>
		состојбата на сообраќајната сигнализација, соодветна атмосферска канализација, можна израсната вегетација, отпад или остатоци од снег	земјиште, итн.		

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Листа на Планови кои треба да бидат подготвени од страна на Изведувачот:

1. План за управување со животната средина и социјалните аспекти на Изведувачот (ПУЖССА-И),
2. План за управување со градилиште (ПУГ) (може да биде дел од целосниот ПУЖССАИ)
3. План за управување со сообраќајот (ПУС)
4. План за подготвеност и одговор при итни случаи (ППОИС) (може да биде дел од целосниот ПУЖССА-И)
5. План за безбедност и здравје при работа (ПБЗР)
6. План за управување со отпад (ПУО)
7. План за revegetација (ПР) (доколку е потребно)
8. План за безбедност на заедницата (ПБЗ)
9. Механизам за поплаки (GRM) (може да биде дел од ПБЗ)

ПУЖССА-И мора да бидат подготвени во рок од 28 дена од почетокот на рокот на договорот (Start Date), согласно со одредбите од Договорот.

Градежните работи на терен можат да отпочнат само откако:

1. Плановите ќе бидат прегледани и одобрени од Надзор на животната средина, социјални аспекти и Надзор за безбедност и здравје при работа и прифатени од Експертот за ЖССА во ЕИП и
2. Откако мерките за жс/са/бзр, безбедност во сообраќајот и безбедност на заедницата ќе бидат аплицирани на терен, односно градилиштето ќе биде подготвено за изведување на градежни работи и
3. Надзорниот тим за животна средина ,социјални аспекти , безбедност и здравје при работа и безбедност во сообраќајот ќе направат теренски увид, подготват Извештај од терен во кој ќе се потврди дека градилиштето е подготвено за изведување на градежни работи.

ПРИЛОГ 1: Формулар за поднесување коментари

Формулар за доставување коментари и предлози за Контролната листа на ПУЖССА за „Реконструкција на локален пат Турново – Иловица во општина Босилово“

Опис на проектот

Проектната локација каде ќе се изведуваат активностите за изградба на пешачката патека се наоѓа во општина Босилово. Општина Босилово се наоѓа во југо-источниот дел на РС Македонија. Општина Босилово се граничи со општина Берово на север, општина Василево на запад, општина Струмица на југо-запад и општина Ново Село на исток. Вкупната површина на општина Босилово изнесува 161,99 km². Согласно последниот попис на населението од 2021 година, бројот на жители во општина Босилово изнесува 11.508.

Се предвидува должината на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево да изнесува околу 315 м. Патеката минува низ следните парцели со бр.

1528/1 во КО Еднокуќево и КП бр. 3467, 3486 во КО Босилово в.гр. и е дефинирана со

следната структура на сообраќајниот профил:

▪ Ширина на патека 1,50 (2,00) м

▪ Попречен наклон 2,00%

На парцелата со КП бр. 293/1 во КО Еднокуќево, во склоп на патеката се предвидува

Изградба на детско игралиште со летниковец, со димензии во зависност од расположливиот простор.

Изведувачот треба да биде во комуникација со сопствениците на земјоделските површини и да им обезбеди пристап до истите. Согласно Основниот проект и теренската посета, не е предвидено сечење на дрвја и оштетување на корења за време на спроведување на проектните активности.

Електронската верзија на Контролната листа на ПУЖССА за „Изградба на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево“ е достапна на следниве веб-страни:

- Општина Босилово <https://opstinabosilovo.gov.mk/>
- ЕИП: www.wbprojects-mtc.mk

Име и презиме на лицето кое дава коментар *

Контакт информации*

Е-пошта:

тел:

Коментари во врска со Контролната листа на ПУЖССА:

Потпис

Дата

Ако имате какви било коментари / предлози или дополнувања за предложените мерки на Контролната листа на ПУЖССА за „Изградба на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево“, ве молиме доставете ги на одговорното лице од следната институција:

Контакт лице: Сашка Богданова Ајцева

Е-пошта: saska.bogdanova.ajceva@piu.mtc.gov.mk

Во рок од 14 дена по објавувањето на Контролната листа на ПУЖССА за „Изградба на пешачка патека на влез во с. Еднокуќево“

(датум на објава:)

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Референтен број: _____

(пополнето од страна одговорните лица за спроведување на проектот)

* Пополнување на полињата со лични податоци не е задолжително

Референтен број	
Цело име (изборно)	
☐ Сакам да ја достава мојата поплака анонимно. ☐ Барам да не се открива мојот идентитет без моја согласност.	
Информации за контакт	☐ Преку пошта: <i>Ве молиме наведете адреса за испраќање:</i> _____ _____ ☐ Преку телефон: _____ ☐ Преку е-пошта
Забележете како сакате да бидете контактирани (по пошта, телефон, е-пошта).	
Претпочитан јазик на комуникација	☐ Македонски ☐ Албански ☐ Друг: _____
Пол	☐ Женски ☐ Машки
Опис на Инцидентот за поплака	Што се случило? Каде се случило? На кому му се случило тоа? Што е резултатот од проблемот?
Дата на инцидентот/Поплаката	
	☐ Еднократен инцидент / поплака (датум _____) ☐ Настана повеќе од еднаш (колку пати? _____) ☐ Тековен (во моментот се соочува со проблем)
Што би сакале да видите да се случи?	

Датум: _____

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Ве молам вратете го овој образец на:

Име и Презиме	Сашка Богданова Ајцева	Павлина Кицевска	-----
E-mail	saska.bogdanova.ajceva@piu.mtc.gov.mk	palekicevska@gmail.com	-----
Институција	Единица за имплементација на Проект за поврзување локални патишта ул. Црвена Скопска Општина бр.4, 1000 Скопје, Р. С. Македонија	Општина Босилово Р.С.Македонија	Изведувач на активностите

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

Прилог 3 Решение за одобрување на елаборат за заштита на животната средина издадено од Општина Босилово

Врз основа на член 24 став 5, 6 и 7 од Законот за животна средина („Сл.весник на РМ„ бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013, 42/2014, 44/2015, 129/2015, 192/2015 и 39/2016, 28/2018, 65/2018 и 99/2018), член 3 став 1 алинеја 1 и 2 од Правилникот за изменување на правилникот за формата и содржината на елборатот за заштита на животната средина согласно со видовите на дејностите или активностите за кои се изработува елаборат, постапката за нивно одобрување како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати („Службен весник на РМ„ бр. 44/13 и 111/14) и врз основа на Уредбата за изменување на уредбата за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат а за чие одобрување е надлежен градоначалникот на општината („Сл. Весник на РМ„ бр. 32/2012) градоначалникот на општина Босилово донесе:

Р Е Ш Е Н И Е

за одобрување на Елаборат за заштита на животната средина

1. **СЕ ОДОБРУВА** Елаборатот за заштита на животната средина поднесен од страна на Општина Босилово за „Реконструкција на локален пат Турново-Иловица“.
2. Рок за усогласување со пропишаните стандарди за квалитет на животната средина и пропишаните гранични вредности на емисии: за време на подготвителните и конструктивно-градежните активности.

Образложение:

Елаборатот за заштита на животната средина е изработен во форма и содржина предвидени во Правилникот за изменување на правилникот за формата и содржината на елаборатот за заштита на животната средина согласно со видовите и дејностите или активностите за кои се изработува елаборат, како и согласно со вршителите на дејноста и обемот на дејностите и активностите кои ги вршат правните и физичките лица, постапката за нивното одобрување како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати („Сл. Весник на РМ„ бр. 44/13 и 111/14).

Содржината на Елаборатот се однесува за изградба на локален пат, и истиот е предвиден во Уредбата за изменување на уредбата за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат а за чие одобрување е надлежен градоначалникот на општината („Сл. Весник на РМ„ бр. 32/2012 –

Прилог 1, Поглавје X-Инфраструктурни проекти, Точка 1. Локални патишта и улици), како и влијанието што оваа активност ќе го има врз животната средина.

Во Елаборатот за заштита на животната средина е предвидена Програма за заштита на животната средина со предвидени мерки за подобрување кои треба да се реализираат од

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта

страна на изведувачот на работите и општината за време на изведувањето на подготвителните и конструктивно-градежните активности.

Оттука надлежниот орган реши како во диспозитивот на решението.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа Решение незадоволната странка има право на жалба до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Бр. 03-2854/3
30.12. 2022 година
Босилово

Општина Босилово
Градоначалник,
Ристо Манчев

Доставено до:

- Архива на општина Босилово
- Овластен инспектор за заштита на животната средина
- Градежен инспектор
- Комунален инспектор
- Изведувачот на работите

КОН ИДНИНАТА

со ефикасен транспорт и безбедни патишта